

PLA DE CONVIVÈNCIA

Institut Escola Enric Granados

Aprovada per Consell Escolar el

1. Marc i sentit del Pla de Convivència

El Pla de Convivència de l'Institut Escola Enric Granados és el document marc que orienta, regula i dona coherència a totes les actuacions del centre relacionades amb la convivència, el benestar i la gestió positiva dels conflictes. Forma part inseparable de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC), recentment aprovades pel Consell Escolar, i s'alinea amb el Projecte Educatiu de Centre (PEC).

Aquest Pla té caràcter **normatiu i pedagògic** alhora: estableix criteris clars d'actuació, però posa el focus en la funció educativa de la convivència i en la necessitat d'acompanyar els processos personals i col·lectius de l'alumnat.

La convivència es concep com un **element clau del procés educatiu**, no només com l'absència de conflicte, sinó com la construcció activa de relacions basades en el respecte, la responsabilitat, la cura mútua i la participació democràtica. Educar per conviure implica educar en valors, emocions, competències socials i habilitats comunicatives, des d'una mirada inclusiva i restaurativa.

Com a **institut escola**, el centre garanteix la continuïtat educativa des d'educació infantil fins a educació secundària obligatòria, fet que requereix una visió compartida, coherent i progressiva de la convivència al llarg de totes les etapes educatives.

2. El context del centre

L'Institut Escola Enric Granados és un **centre educatiu de màxima complexitat**, que escolaritza un alumnat molt divers i amb una presència significativa d'infants i joves en situació de vulnerabilitat social, econòmica i emocional.

Una part rellevant de les famílies del centre es troben en contextos de fragilitat, amb dificultats derivades de la precarietat laboral, l'accés limitat a recursos educatius i socials, processos migratoris recents o situacions personals complexes. Aquest fet requereix una resposta educativa que combini **exigència, acompanyament i mirada comprensiva**.

El centre s'ubica en un **entorn socialment degradat**, però alhora en **creixement demogràfic**, amb una progressiva arribada de noves famílies i una transformació del barri que planteja tant reptes com oportunitats educatives. Aquesta realitat fa imprescindible el treball en xarxa amb els serveis socials, sanitaris, comunitaris i educatius de l'entorn.

En aquest context, la convivència no pot abordar-se únicament des d'una perspectiva normativa o correctora, sinó que ha de fonamentar-se en la **prevenció, la creació de vincles, la seguretat emocional i la justícia educativa**. El Pla de Convivència esdevé així una eina estratègica per garantir la igualtat d'oportunitats, el benestar de l'alumnat i un clima de centre que afavoreixi l'aprenentatge i la cohesió social.

2. Fonaments i enfocament restauratiu

El centre adopta un **enfocament restauratiu de la convivència**, que combina l'acompanyament educatiu amb l'establiment de **límits clars, consistents i compartits**.

Aquest enfocament prioritza:

- La prevenció dels conflictes mitjançant la creació de vincles positius i entorns segurs.
- L'establiment de límits com a elements educatius indispensables que garanteixen el benestar col·lectiu.
- La responsabilització personal i col·lectiva davant els danys causats.
- La reparació del dany i la restauració de les relacions.
- El diàleg, l'escolta activa i la mediació com a eines educatives.

Els límits no s'entenen com a mesures punitives, sinó com a **marcs de seguretat i referència** que permeten a l'alumnat créixer, regular la seva conducta i desenvolupar-se personalment i socialment.

Els conflictes són entesos com a oportunitats d'aprenentatge, però la resposta educativa ha de garantir sempre una convivència segura, ordenada i respectuosa, amb actuacions fermes quan la situació ho requereix.

3. Objectius del Pla de Convivència

Els objectius generals del Pla són:

- Afavorir un clima de centre segur, respectuós i inclusiu.
- Desenvolupar en l'alumnat competències socials, emocionals i ciutadanes.
- Prevenir situacions de conflicte, violència, discriminació o exclusió.
- Dotar el centre d'eines clares i compartides per a la gestió dels conflictes.
- Implicar tota la comunitat educativa en la corresponsabilitat de la convivència.
- Garantir una aplicació coherent, educativa i restaurativa de les normes.

4. Comunitat educativa i corresponsabilitat

La convivència és responsabilitat de totes les persones que formen part de la comunitat educativa:

- **Alumnat:** participant activament, respectant les normes i assumint responsabilitats.
- **Professorat:** com a referent educatiu i model relacional.
- **Famílies:** col·laborant amb el centre i compartint criteris educatius.
- **Personal d'administració i serveis:** contribuint al clima de respecte i cura.

La Carta de Compromís Educatiu reforça aquest marc de corresponsabilitat.

5. Òrgans i estructura de convivència

5.1 Equip directiu

L'equip directiu de l'Institut Escola Enric Granados està format per **quatre membres**, que exerceixen les seves funcions de manera coordinada i col·legiada.

Té la responsabilitat de:

- Vetllar pel compliment del Pla de Convivència.
- Impulsar una cultura de centre basada en el respecte, el diàleg i la corresponsabilitat.
- Garantir procediments clars, compartits i coneguts per tot el professorat en la gestió de la convivència.
- Assegurar la coherència entre el Pla de Convivència, les NOFC i la pràctica quotidiana del centre.
- Vetllar perquè les decisions adoptades en matèria de convivència tinguin un caràcter educatiu, proporcional i ajustat al context de l'alumnat, especialment en situacions de vulnerabilitat.

L'equip directiu exerceix un lideratge pedagògic que evita la improvisació i garanteix respostes coherents, equitatives i ajustades a la normativa vigent.

5.2 Comissió de Convivència

El Consell Escolar del centre constitueix la **Comissió de Convivència**, com a òrgan específic de participació, seguiment i assessorament en matèria de convivència.

La Comissió de Convivència està formada per representants dels diferents sectors de la comunitat educativa presents al Consell Escolar, amb la participació de membres de l'equip directiu, i actua amb criteris de confidencialitat, imparcialitat i responsabilitat institucional.

Les seves funcions principals són:

- Vetllar per l'aplicació coherent del Pla de Convivència i la seva adequació al context del centre.
- Analitzar les situacions de convivència que, per la seva complexitat, gravetat o reiteració, requereixen una mirada col·legiada.
- Proposar mesures preventives, educatives i restauratives per a la millora del clima de centre.
- Col·laborar en processos de mediació i reparació del dany, quan es consideri adequat.
- Fer el seguiment de les actuacions de convivència i formular propostes de millora.

La Comissió de Convivència no substitueix les funcions de direcció ni els procediments recollits a les NOFC, sinó que actua com a **espai de reflexió, orientació i suport** a la presa de decisions, reforçant la coherència i la transparència en la gestió de la convivència.

6. Normes de convivència i funcionament

Les normes del centre tenen un **caràcter educatiu i regulador** i constitueixen el marc de referència que permet garantir el dret de tothom a aprendre i viure en un entorn segur, ordenat i respectuós.

En un context de màxima complexitat, l'establiment de **límits clars, coherents i previsibles** és una condició imprescindible per a la seguretat emocional de l'alumnat i per al bon funcionament del centre.

Principis generals

- Les normes s'apliquen amb criteris de proporcionalitat, equitat i coherència.
- Els límits són compartits, coneguts i sostinguts per tot el professorat.
- Sempre que sigui possible, es prioritzen mesures restauratives, sense renunciar a l'exercici de l'autoritat educativa.
- Es té en compte l'edat, l'etapa educativa i la situació personal de l'alumnat.

Les normes concretes de funcionament (assistència, puntualitat, ús dels espais, sortides, imatge personal, etc.) es recullen a les NOFC i s'apliquen de manera coherent amb aquest Pla.

7. Gestió i resolució de conflictes

La gestió de la convivència al centre s'entén com un procés educatiu continuat que requereix coherència, criteri compartit i coordinació entre els diferents agents educatius.

En situacions que ho requereixin, especialment en un context de màxima complexitat, el centre actua de manera coordinada amb els **serveis educatius, socials, sanitaris i comunitaris de l'entorn**, amb l'objectiu de garantir una resposta integral, coherent i ajustada a les necessitats de l'alumnat.

7.1 Principis d'actuació

Principis d'actuació

La gestió dels conflictes es regeix pels principis següents:

- Educativitat de la resposta.
- Respecte als drets i deures de totes les parts.
- Priorització del diàleg, la mediació i les pràctiques restauratives.
- Proporcionalitat i adequació a l'edat, l'etapa educativa i la situació personal de l'alumnat.
- Reparació del dany i restauració del vincle, sempre que sigui possible.

Les situacions de conflicte es gestionen seguint un **criteri de progressivitat**, que inclou la intervenció tutorial, les mesures restauratives, la mediació i, si escau, l'aplicació de mesures correctores recollides a les NOFC. En els casos de major complexitat, gravetat o reincidència, la intervenció es coordina amb l'equip directiu, la Comissió de Convivència i, si escau, amb els serveis especialitzats corresponents.

7.2 Mesures educatives i restauratives

Davant conductes contràries a la convivència, el centre actua amb criteri educatiu, però també amb **claredat i fermesa en l'establiment de límits**.

Les actuacions poden incloure:

- Converses restauratives orientades a la presa de consciència.
- Mediació escolar, quan les parts ho permeten.
- Compromisos de reparació del dany causat.
- Tasques educatives amb sentit comunitari.

Aquestes mesures poden complementar-se, quan cal, amb les mesures correctores recollides a les NOFC. L'aplicació de límits i conseqüències té sempre una finalitat educativa i busca garantir la convivència, protegir les persones i reforçar el marc normatiu del centre.

8. Accions de promoció de la convivència

El centre desenvolupa actuacions sistemàtiques en els àmbits següents:

- Acol·lida d'alumnat, famílies i professionals.
- Mediació i gestió positiva dels conflictes.
- Educació emocional.
- Competència social i ciutadana.
- Comunicació assertiva.
- Coeducació i prevenció de violències.
- Inclusió i atenció a la diversitat.

Aquestes actuacions es concreten anualment al Pla Anual de Centre.

9. Seguiment i avaluació

El Pla de Convivència és un document viu, sotmès a revisió i millora contínua.

El seu seguiment es realitza a partir de:

- L'anàlisi de les incidències relacionades amb la convivència.
- L'evolució del clima de centre i del benestar de l'alumnat.
- Les aportacions del professorat, de l'alumnat i de les famílies.
- Les valoracions de la Comissió de Convivència i de l'equip directiu.

Les conclusions d'aquest seguiment s'incorporen a la **memòria anual del centre** i serveixen de base per a la planificació de millores i ajustos en les actuacions de convivència, així com per a la definició de les prioritats del Pla Anual de Centre.

10. Aprovació i vigència

Aquest Pla de Convivència ha estat elaborat amb la participació de la comunitat educativa i aprovat pels òrgans col·legiats corresponents. És d'aplicació a totes les etapes educatives de l'Institut Escola Enric Granados i forma part integrant de les NOFC.

ANNEX 1. CARTA DE COMPROMÍS EDUCATIU